

» Dobrovolníci z řad Svobodných Francouzů sdružených v jednotce přezdívané po svém veliteli „Commando Kieffer“

Nové obzory pak tento vývoj otevíral ve strategické rovině. Velitelé mohli napříště ve svých plánech počítat s použitím jednotek zvláštního určení na klíčových úsecích, kde bylo třeba zajistit úspěch, nebo naopak v oblastech těžko prostupných či obtížně zasáhnutelných konvenčními prostředky. Na druhou stranu však bylo nutné počítat i s tím, že podobný nápad dostane nepřítel, a armáda se tak musela začít daleko více věnovat především ochraňování takzvaných „měkkých cílů“, ale i kritické infrastruktury či strategického průmyslu, neboť útok mohla s trochou nadsázky očekávat prakticky kdekoli. Jako zásadní se ukázala role rozvědky, neboť úspěch Commandos vždy stál především na dokonalé znalosti cíle, počtu a možností protivníka na místě a okolního terénu. Jedině perfektní informační zázemí umožňovalo naplánovat a nacvičit operaci včetně následné evakuace nasazených mužů a zároveň je i vybavit prostředky potřebnými k tomu, aby svůj úkol dokázali splnit.

Svět se dívá

Úspěch speciálních jednotek měl odezvu nejen doma, ale i u spojenců, kteří jejich vývoj bedlivě sledovali. S blížícím se vstupem vojsk Spojených států na africká a evropská bojiště se i Američané začali poohlížet po útvaru, který by dokázal podobné mise plnit. V roce 1942 tak generálmajor Lucian Truscott, který sám s britskými specialisty spolupracoval jako styčný důstojník, podal návrh na sestavení jednotek, ze kterých se měli později stát Rangers. Truscott chtěl hned pět praporů pro evropská bojiště a jeden k nasazení v Pacifiku. Ve svém návrhu pak doslova uváděl, že tyto jednotky by měly být budovány „podle vzoru britských Commandos“. První prapor vznikl v červnu 1942 a začal trénovat v Severním Irsku.

Američané od svých spojenců převzali mnoho poznatků i praktických postupů a britští specialisté se na výcviku svých kolegů zpoza oceánu poměrně intenzivně podíleli – Američtí rekruti dokonce absolvovali část výcviku v centru ve skotském Achnacarry. Obě formace si také prošly mnoha společnými operacemi – první kontingent Rangers se účastnil už nájezdu na přístav Dieppe v srpnu téhož roku. Bok po boku pak stanuly i při vylovení v Normandii a následných bojích.

Inspiraci však u Commandos nehledali pouze Američané. Za války v řadách těchto elitních jednotek sloužilo mnoho dobrovolníků z evropských států okupovaných Němci. Ti se po skončení konfliktu vraceli domů – nezapomněli však nic z toho, co se naučili, a své know-how uplatnili při budování vlastních speciálních jednotek po britském vzoru. Z národů výrazněji zastoupených mezi commandos takovouto formací nesestavili pouze Norové. Ve Francii však veteráni stáli u vzniku Commandos Marine, spadajících podobně jako mnohé takové útvary pod námořnictvo.

Holandané po válce založili svůj vlastní Korps Commandotroepen a podobný postup vedl v Belgii k vytvoření Régiment Para-Commando. I jiné státy se však v poválečném období nechávaly inspirovat úspěšnou britskou předlohou a už samotné rozšíření konceptu speciálních jednotek po světě dokládá, jak hlubokou stopu britští specialisté zanechali na vývoji vojenství.

Hodnotné zkušenosti

Kromě bojové role však Commandos plnily ještě další, snad neméně důležitou – totiž v podobě poskytování výcviku a expertizy dalším jednotkám. Již zmiňovaní Rangers nebyli zdaleka výjimkou a Achnacarry či jiným podobným zařízením prošli například mnozí agenti SOE, kteří se následně zapojovali do odbojové činnosti v okupované Evropě. Jindy naopak putovali do jiných jednotek Commandos, případně je rovnou zakládali. David Stirling, zakladatel a duchovní otec SAS, sám prošel výcvikem na skotské vysočině – právě tam se seznámil s Robertem „Paddym“ Maynem a Johnem „Jockem“ Lewesem, kteří byli při vzniku celé organizace zásadní. I po válce, když Evropu rozdělila železná opona a otázka speciálních jednotek začala být opět relevantní, sahali velitelé nových i obnovovaných útvarů s oblibou právě k mužům, kteří za války prošli službou v Commandos. »

» Muži, kteří absolvovali výcvik Commandos, často stáli u zrodu jiných podobných jednotek či organizací – patřila mezi ně mimo jiné i slavná SAS

VÝBĚR Z POUŽITÉ LITERATURY A ZDROJŮ:

Břečka, J.: Kombinované operace 1940-1942. Praha 1995

Butler, R.: Ocelová pěst. Historie britských commandos. Praha 1998

Durnford-Slater, J.: Commando. London 2002

Ford, K.: St Nazaire 1942. The Great Commando Raid. Oxford 2001

Hrbek, I. – Hrbek, J.: Lodstva států účastnících se druhé světové války. Praha 1994

Hrbek, I. – Hrbek, J.: Námořní válka vrcholí. Praha 1995

Chappell, M.: Commandos 1940-45. Oxford 1996

Moreman, T.: British Commandos 1940-46. Oxford 2006

Pejčoch, I. – Novák, Z. – Hájek, T.: Válečné lodě 4. Druhá světová válka. Praha 1993

Thompson, L.: Fairbairn-Sykes Commando Dagger. Oxford 2011

Verity H.: We Landed by Moonlight: Secret RAF Landings in France, 1940-1944. London 1998

www.bismarck-class.dk

www.combinedops.com

www.fronta.cz

www.fwm.org.uk

www.jamesgordonian.com

www.maritimequest.com

www.mythoselser.de

www.stnazairesociety.org

www.tracesofwar.com

www.valka.cz

www.warsailors.com